

10.10.2017

Kokousaika 10.10.2017 16:00 - 16:32

Kokouspaikka Töysänkatu 2 D, 2. krs, kokoushuone Moreeni

Läsnä

Jäsenet

Pakarinen, Pia
Kari, Emma
Apter, Ted
Harms-Aalto, Martina
Jalovaara, Ville
Kivekäs, Otso
Kopra, Pia
Korkkula, Vesa
Malin, Petra
Mohamed, Abdirahim
Saxberg, Mirita
Siika-aho, Seppo

apulaispormestari
varapuheenjohtaja

saapui 16:10, poissa: 74-77 §

varajäsen

Muut

Grönholm, Niclas
Järvenkallas, Satu
Kukkonen, Arja
Pohjolainen, Liisa
Salo, Outi
Harju-Kukkula, Tiina
Kemppe, Mauno
Kopomaa-Weymarn, Mervi
Lax, Jaana

ruotsinkielisen palvelukokonaisuu-
den johtaja
varhaiskasvatusjohtaja
lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja
vapaan sivistystyön johtaja
kasvatuksen ja koulutuksen toimia-
lajohtaja
perusopetusjohtaja
vs. hallintojohtaja
tilapalvelupäällikkö
tiedottaja
suunnittelija

Puheenjohtaja

Pia Pakarinen
apulaispormestari
74-83 §

Esittelijät

Liisa Pohjolainen
kasvatuksen ja koulutuksen toimia-
lajohtaja

10.10.2017

Satu Järvenkallas	74-80 § varhaiskasvatusjohtaja
Arja Kukkonen	81 § lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
	82-83 §

Pöytäkirjanpitäjä

Jaana Lax	suunnittelija 74-83 §
-----------	--------------------------

10.10.2017

---

§	Asia	
74	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
75	Asia/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
76	Asia/3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
77	Asia/4	Ilmoitusasiat
78	Asia/5	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2017 talousarvion toteutumisen nuste
79	Asia/6	Tietokoneiden hankinta perusopetuksen oppilaille
80	Asia/7	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponnesta Mayors for Peace -verkoston huomioimisesta kaupungin rauhankasvatustyössä
81	Asia/8	Leikki puisto Lohikäärme puiston korvaavaa uudisrakennusta koskevan tarveselvityksen hyväksyminen ja lausunnon antaminen hankesuunnitelmasta
82	Asia/9	Oikaisuvaatimus tuntiopettajan ottamista koskevasta päätöksestä
83	Asia/10	Oikaisuvaatimus tuntiopettajan ottamista koskevasta päätöksestä

§ 74

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Ted Apterin ja Otso Kivekkään sekä varatarkastajiksi jäsenet Petra Malinin ja Abdirahim Mohamedin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

10.10.2017

Asia/2

§ 75

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 76

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavia 25.9.-5.10.2017 tehtyjä päätöksiä:

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto 26.9.2017

- § 11 Koulujen ja lukioiden johtokuntien jäsenten valinta toimikaudelle 1.10.2017-30.9.2021
- § 12 Muutos kaupunkitasoiseen soveltuvuuskoepainotettuun opetukseen koskien Pasilan peruskoulun liikuntapainotusta
- § 13 Muutos kaupunkitasoiseen kieliohjelmaan koskien Itäkeskusten peruskoulun varhennettua A1 -kiinan kielen opetusta

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaosto 28.9.2017

- § 11 Valet av direktioner för grundskolorna och gymnasierna för mandatperioden 1.10.2017-30.9.2021

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

- 5.10.2017 § 68 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tietosuojasioiden vastuuhenkilön nimeäminen

Kasvatuksen ja koulutuksen hallintojohtaja

- 21.9.2017 § 20 Mannerheimin Lastensuojeluliiton Strömsinlahden yhdistys ry:lle myönnettävä lisäavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuodelle 2017–2018
- 27.9.2017 § 21 Valtionosuusjärjestelmän edellyttämät tiedot vuodelta 2016
- 27.9.2017 § 22 Kuntatalouden muut taloustiedot opetusviraston osalta vuodelta 2016
- 27.9.2017 § 23 Tilahankinta Oppimisen Fiesta 2017 -tapahtumalle 31.10.-2.11.2017
- 27.9.2017 § 24 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstön edustajien lukumäärä hallinto- ja tukipalvelujen johtoryhmässä
- 27.9.2017 § 25 Yleissivistävän koulutuksen kansainvälisyyspäivät; päivien kokonaisbudjetti, mukaan lukien valtionavustukset

Kasvatuksen ja koulutuksen perusopetusjohtaja

- 25.9.2017 § 13 Lisäresurssin myöntäminen Hertsikan ala-asteen koululle tuntikehyksen laskentaperiaatteiden käyttöönotosta aiheutuviin resurssimuutoksiin lukuvuodelle 2017-2018
- 29.9.2017 § 15 Tietopyyntö Primus-kouluhallintojärjestelmässä olevista Wilma www-käyttöliittymän avulla tai käyttöliittymässä väitetyistä asiakirjoista

Kasvatuksen ja koulutuksen varhaiskasvatusjohtaja

- 28.9.2017 § 14 Henkilöstön edustajien lukumäärä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuden johtoryhmässä

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

- 25.09.2017 § 6 Henkilöstön edustajien lukumäärä lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuuden johtoryhmässä

Tietohallintopäällikkö

- 04.10.2017 § 27 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Aleksis Kiven peruskoulun Sturenkadun esitystekniikka
- 04.10.2017 § 28 Kasvatus ja koulutus; Alppilan lukio oppilastietokoneiden hankinta sähköistä yo-koetta varten

Päätökset löytyvät Helsingin kaupungin internet-sivuilta:

[Kasvatus- ja koulutuslautakunnan jaostojen päätösasiakirjat](#)

ja [Viranhaltijapäätökset](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

10.10.2017

Asia/4

§ 77

Ilmoitusasiat

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi seuraavat ilmoitusasiat:

Kaupunginhallitus 11.09.2017 § 837 Lasten päiväkoti Lapinmäen uudisrakennuksen hankesuunnitelma (Kangaspellontie 6): Kaupunginhallitus hyväksyi Lapinmäen päiväkodin 5.5.2017 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 1 514 brm² lämmintä ja 148 brm² kylmää tilaa ja että rakentamiskustannukset ovat enimmillään arvonlisäverottomina 6,2 milj. euroa kustannustasossa 12/2016.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 78

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2017 talousarvion toteutumisennuste

HEL 2017-010461 T 02 02 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi toimialan vuoden 2017 talousarvion toteutumisennusteen.

Käsittely

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisätään lausunnon loppuun lause:

Lautakunta pyytää kaupunginhallitusta huomioimaan kaupungin kasvavan lapsimäärän ja varaamaan tulevan vuoden budjetissa riittävät resurssit myös kunnan omaan päivähoitoon ja perusopetukseen. Lasten määrä kunnan omassa päivähoitossa on ylittänyt talousarviossa ennakoitua määrän jo useana vuotena peräkkäin.

Kannattaja: Vesa Korkkula

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausunnon loppuun lause: Lautakunta pyytää kaupunginhallitusta huomioimaan kaupungin kasvavan lapsimäärän ja varaamaan tulevan vuoden budjetissa riittävät resurssit myös kunnan omaan päivähoitoon ja perusopetukseen. Lasten määrä kunnan omassa päivähoitossa on ylittänyt talousarviossa ennakoitua määrän jo useana vuotena peräkkäin.

Jaa-äännet: 9

Ted Apter, Martina Harms-Aalto, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Abdirahim Mohamed, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg, Seppo Siika-aho

Ei-äännet: 2

Vesa Korkkula, Petra Malin

Tyhjä: 1

Ville Jalovaara

Poissa: 1

Dani Niskanen

10.10.2017

Asia/5

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Petra Malinin vastaehdotuksen äänin 9–2. Tyhjää äänesti 1. Poissa 1.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslian talousarvion toteutumisennusteista antamien ohjeiden mukaan hallintokunnat tekevät vuonna 2017 kolme talousarvion toteutumisennustetta. Ensimmäinen ennuste tehtiin keväällä virastoittain. Tämä ennuste on ensimmäinen toimialana tehty ennuste. Kolmas ennuste tehdään marraskuun alussa ja tuodaan lautakunnan käsiteltäväksi 21.11.

Kaupunginkanslian antamien ohjeiden mukaan toteutumisennusteet on annettava tiedoksi lautakunnalle. Lautakunnan on ryhdyttävä toimenpiteisiin, mikäli talousarvio ei ole toteutumassa.

Käyttötalouden tulojen ja menojen ennuste

Käyttötalouden nettomenojen (menot-tulot) ennakoidaan ylittävän talousarvion 3,7 miljoonalla eurolla eli 0,6 prosenttia.

Tuloja arvioidaan kertyvän noin 0,7 miljoonaa euroa eli 2 prosenttia enemmän kuin talousarviossa. Lisätulot kertyvät varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista ja johtuvat siitä, että lapsimäärä ylittää talousarviossa ennakoitun määrän.

Menoja ennakoidaan kertyvän 4,4 miljoonaa euroa eli 0,7 prosenttia yli talousarvion. Menoylitys johtuu kaupungin saamista käyttötarkoitussidonnaisista valtionavustuksista sekä muusta ulkopuolisesta rahoituksesta, joita ei ole pystytty huomioimaan talousarviossa. Kaupungin näkökulmasta ylitys on tekninen, koska tulot kasvavat menoja vastaavasti.

Budjettirahoitteisessa toiminnassa ylityspaineita on varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Tämä johtuu siitä, että lapsi- ja oppilasmäärät ylittävät talousarvion. Kaupungin omissa päiväkodeissa on noin 550 lasta yli talousarvioperustan. Perusopetuksessa puolestaan ennakoitaan olevan oppilaita noin 250 yli talousarvion.

Ennusteen mukaan perusopetus pystyy sopeuttamaan tulosbudjettiaan siten, ettei ylityksiä tapahdu. Varhaiskasvatuksen ylityspaineet puolestaan pystytään kattamaan muissa palveluissa syntyvillä säästöillä. Ammatillisen koulutuksen menoja laskee talousarviossa ennakoitua pienempi opiskelijamäärä. Myös perusopetuksen kotikuntakorvaukset jäävät talousarviossa ennakoitua pienemmiksi.

Kotikuntakorvausten perusosaa on laskettu vuoden 2016 tasosta 1,8 prosenttia. Perusosaan vaikuttaa vuosittainen kustannustenjaon tarkistus ja kustannustason muutosta kuvaava indeksikorotus, joka vuodelle 2017 oli mm. kilpailukyky sopimuksen takia negatiivinen.

Investointimenojen ennuste

Investointien eli irtaimen omaisuuden hankintojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Toimialalla on kaikkiaan seitsemän sitovaa tavoitetta vuoden 2017 talousarviossa.

Toisen ennusteen laatimishetkellä ennakoitiin, että sitovat tavoitteet toteutuvat yhtä lukuun ottamatta. Toteutumatta ennakoitiin jää tavoite Digitaalisuus ja monimuotoiset oppimisympäristöt edistävät jokaisen oppimista yhteisöllisesti ja yksilöllisesti perusopetuksessa.

Tavoitteen mittareina ovat:

- Jokaisessa peruskoulussa on vähintään yksi monimuotoinen oppimisympäristö 100 oppilasta kohti.
- ePortfolio otetaan käyttöön vähintään 40 suomenkielisessä ja viidessä ruotsinkielisessä peruskoulussa.

Viimeisimpien tietojen perusteella tämäkin tavoite ollaan saavuttamassa eli kaikki sitovat tavoitteet toteutuvat.

Asiakasmäärät

Oppilas- ja opiskelijamäärät

Valtionosuuteen oikeuttavia oppilaita ja opiskelijoita ennakoitaan olevan kaikkiaan 61 185, eli noin 260 (- 0,4 prosenttia) vähemmän kuin ta-

lousarviossa on ennakoitu. Ennakoitua vähemmän opiskelijoita on ammatillisessa koulutuksessa. Ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärän ennakoidaan jäävän noin 300 opiskelijalla ja oppisopimusten määrän noin 250 sopimuksella alle talousarvion. Lukiokoulutuksessa opiskelijamäärän ei ennakoita poikkeavan olennaisesti talousarviosta. Perusopetuksessa oppilasmäärän ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 250 oppilaalla.

Stadin ammattiopiston aloituspaikat saatiin täyteen syksyn 2017 yhteishaussa, mutta kokonaisopiskelijamäärän ennakoidaan jäävän tavoitteesta. Koko oppilaitoksen osalta läpäisy on parantunut. Kahdella toimialalla, palvelun ja viestinnän sekä tekniikan ja logistiikan toimialoilla, läpäisy heikkeni eli keskeyttäminen kasvoi. Molemmilla toimialoilla on opiskelijoita, joilla on heikot oppimisvalmiudet. Nämä liittyvät usein puutteellisiin perustaitoihin, kuten suomen kielen taitoon. Lisäksi useisiin näiden toimialojen tutkintoihin ei tulla ensimmäisellä hakutoiveella, mistä syystä alan vaihtaminen on yleistä. Ohjautuminen avoimista opinnoista tai osaamiskeskuksesta tutkintotavoitteeseen koulutukseen ei ole vielä riittävän tehokasta tai vapaat opiskelupaikat ja opiskelijoiden toiveet eivät kohtaa. Tutkintojen toteutustapoja kehitetään jatkuvasti siten, että joustava, jatkuva sisäänotto olisi mahdollista.

Varhaiskasvatuksen lapsimäärä

Kaupungin omissa päiväkodeissa ennustetaan olevan runsaat 550 lasta enemmän, kuin talousarviossa on ennakoitu (+2,5 prosenttia). Perhepäivähoidossa lapsien määrän ennakoidaan puolestaan jäävän talousarviosta noin 90 lapsella. Vapaan sivistystyön opiskelijamäärien ja opetustuntimäärien ennustetaan pysyvän talousarvion tasolla.

Muutokset toimintaympäristössä ja riskeissä

Ennusteeseen ei sisälly oleellisia muutoksia talousarviossa esitettyihin toimintaympäristön muutoksiin ja riskeihin.

Esitykset toimenpiteiksi

Toimiala on bruttobudjetoitu eli lautakuntaa sitovat kaupunginvaltuustoon nähden kokonaismenot. Kokonaismenot eivät saa ylittää talousarviota ilman valtuustoon myöntämää ylitysoikeutta.

Käyttötalouden menoissa ennustettu ylitys on luonteeltaan tekninen. Kaupunki saa ulkopuolista rahoitusta ylitystä vastaavasti. Tästä johtuen ei ole perusteltua käynnistää perustoimintaa koskevia sopeuttamistoimia. Mahdolliset talousarvion tarkistusesitykset on tehtävä talousarvion noudattamisohjeiden mukaan 30.11. mennessä. Kaupunginvaltuustolle tehtävä ylitysoikeusesitys on perusteltua tehdä kolmannen ennusteen

10.10.2017

Asia/5

---

perusteella, joka tuodaan lautakuntaan 22.11. Tällöin ylitystarpeiden määrä on tarkentunut.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 79

Tietokoneiden hankinta perusopetuksen oppilaille

HEL 2017-010057 T 02 08 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että perusopetukseen tilataan perusopetuksen oppilaille lisää kannettavia tietokoneita ja 2-in-1 -laitteita vuoden 2017 aikana. Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti oikeuttaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan tekemään hankinnat. Laitteet tilataan Tietokeskus Oy:ltä.

Hankinnan arvioitu arvo on 2 000 000 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Soili Haapala, tietohallintopäällikkö, puhelin: 310 86547
soili.haapala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankinnat

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tällä hankinnalla jatketaan koulujen oppilaskoneiden hankintaa digitalisaatiohankkeen mukaisesti.

Digitalisaatiohankkeen tavoitteena on, että 50 %:lla 1.–2.-luokkalaisista, 75 %:lla 3.–6.-luokkalaisista ja 100 %:lla 7.–9.-luokkalaisista on käytössään kannettava tietokone.

Hankintakeskus on kilpailuttanut tietotekniikan laitteet, hankinta Tietokeskus Oy:ltä perustuu tähän kilpailutukseen ja puitesopimukseen H029-14 (Dnro HEL 2014-007557).

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Soili Haapala, tietohallintopäällikkö, puhelin: 310 86547
soili.haapala(a)hel.fi

10.10.2017

Asia/6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankinnat

Tiedoksi

IT-hankinnat

§ 80

**Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponnesta Mayors for Peace
-verkoston huomioimisesta kaupungin rauhankasvatustyössä**

HEL 2017-001993 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsinki liittyi Mayors for Peace -verkostoon vuoden 2017 alussa. Mayors for Peace -verkoston tavoitteena on ydinaseiden kieltäminen ja pysyvän maailmanrauhan edistäminen. Keskeisiä tehtäviä tämän tavoitteen saavuttamiseksi ovat nälänhädän ja köyhyyden poistaminen, pakolaisten auttaminen, ihmisoikeuksien tukeminen, ympäristönsuojelu sekä muiden maailmanrauhaa uhkaavien ongelmien ratkaiseminen.

Helsinkiläiset koulut, oppilaitokset ja päiväkodit toimivat keskellä muuntuvaa ja monimuotoista kaupunkia sekä yhteiskuntaa. Lapset ja nuoret ovat aikaisempaa enemmän tietoisia maailman epävakauksesta. Erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset elävät helsinkiläisessä kasvatuksessa ja opetuksessa vuorovaikutuksessa keskenään.

Kaikki helsinkiläiset peruskoulut ja toisen asteen oppilaitokset ovat viime lukuvuoden aikana tehneet yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat. Yhdenvertaisuus tarkoittaa samanvertaisuutta eri ihmisryhmien välillä. Yhdenvertaisuuslain mukaisesti ketään ei saa syrjiä iän, alkupeuran, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Tasa-arvolla tarkoitetaan sukupuolten välistä tasa-arvoa. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmissa on kuvattu yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyvät koulun ja oppilaitoksen tavoitteet ja sisällöt.

Helsinkiläisen opetuksen ja kasvatuksen päivittäinen arki toteuttaa rauhankasvatusta ja edistää mikrotasolla Mayors for Peace -verkoston tavoitteiden toteutumista. Kouluissa ja oppilaitoksissa toimitaan yhteisöllisesti. Yhteisölliseen toimintakulttuuriin kuuluvat mm. hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen, rakentava vuorovaikutus, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus, oppilaiden osallisuus sekä yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Kiusaamista, rasismia tai väkivaltaa ei hyväksytä missään muodossa eikä keneltäkään.

10.10.2017

Osallisuus ja vaikuttamisen mahdollisuudet ovat tärkeä osa yhdenvertaisuuskasvatusta. Varhaiskasvatussuunnitelmassa ja koulujen ja oppilaitosten opetussuunnitelmissa on lasten ja nuorten osallisuutta korostettu Helsingissä vahvasti. Tavoitteena on lasten ja nuorten aktiivinen osallistuminen kaikkeen päiväkodin, koulun ja oppilaitoksen toiminnan ja oppimisen suunnitteluun ja kehittämiseen. Lisäksi koulut ja oppilaitokset osallistuvat kaupungin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin toimintaan.

Helsingin kaupungin lukioiden ja Stadin ammattiopiston opiskelijoilla on mahdollisuus valita opintoihinsa ns. Aktiivipolku-opintoja. Aktiivipolku-opintojen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvua aktiivisiksi, vastuuta kantaviksi ja kriittisiksi kansalaisiksi. Opintoihin voi sisältyä esimerkiksi osallistuminen jonkin kansalaisjärjestön tai globaalin verkoston toimintaan. Toiminnan kautta opiskelijan ymmärrys yhteiskunnallisista ja globaaleista ilmiöistä kasvaa.

Varhaiskasvatuksessa eettisen ajattelun taitojen kehittymistä tuetaan pohtimalla lasten kanssa eri tilanteissa esiintyviä tai lapsia askarruttavia eettisiä kysymyksiä. Teemat voivat liittyä esimerkiksi ystävyyteen, oikeudenmukaisuuteen tai pelon, surun ja ilon aiheisiin. Perusopetuksen opetussuunnitelmaan on kirjattu kestävän tulevaisuuden tavoitteita, joiden mukaan koulu edistää yhteistyössä huoltajien, eri toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa kestävää tulevaisuutta omassa koulussa, lähiyhteisössä ja myös globaalisti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on ollut kumppanina kehittämässä Minun silmin, Sinun silmin -ohjelmaa. Ohjelman tavoitteena on vähentää konflikteja, jotka syntyvät esim. rasismista ja erilaisuuden pelosta tai ryhmien välisistä ennakkoluuloista ja tukea yksilön ja yhteisön hyvinvointia antamalla valmiuksia omien arvojen ja mielipiteen esille tuomiseen. Ohjelma on Helsingin kaupungin ja Cambridgen yliopiston yhdessä Suomen oloihin kehittämä ohjelma, joka antaa konkreettisia ajattelun ja toiminnan välineitä arjen tilanteiden ja konfliktien kohtaamiseen ja ratkaisemiseen väkivallattomasti.

Tavoitteena on, että kaikkien koulujen ja oppilaitosten on mahdollisuus ottaa Minun silmin, Sinun silmin -ohjelma käyttöön. Tämän syksyn aikana on koulutettu psykologeja, kuraattoreja, opettajia, kulttuuri- ja vapaaajan toimialan henkilöitä sekä kolmannen sektorin toimijoita MiSi-ohjajiksi ja ohjelmaa on tarkoitus pilotoida joissakin peruskouluissa ja oppilaitoksissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää merkittävänä Helsingin liittymistä Mayors for Peace -verkostoon. Helsingin oppilaitoksissa, kouluissa ja päiväkodeissa on tarpeen kehittää konkreettisia menetelmiä ja ohjelmia

10.10.2017

demokratia- ja kansalaiskasvatuksen tueksi. Mayors for Peace -verkoston jäsenyys on tähän hyvä väline.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kirsi Verkka, opetuskonsultti, puhelin: 310 84026
kirsi.verkka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa 11.10.2017 mennessä valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponnosta, jossa kehoitetaan selvittämään, miten Helsingin jäsenyys Mayors for Peace -verkostossa voidaan huomioida kaupungin rauhankasvatustyössä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kirsi Verkka, opetuskonsultti, puhelin: 310 84026
kirsi.verkka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 81

Leikkipuisto Lohikäärmepuiston korvaavaa uudisrakennusta koskevan tarveselvityksen hyväksyminen ja lausunnon antaminen hankesuunnitelmasta

HEL 2017-010048 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä leikkipuisto Lohikäärmepuiston korvaavaa uudisrakennusta koskevan tarveselvityksen ja antoi kaupunkiympäristölautakunnalle 26.9.2017 päiväystä hankesuunnitelmasta omalta osaltaan puoltavan lausunnon.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Leena Kalalahti, suunnittelija, puhelin: 040 760 2515
leena.kalalahti(a)hel.fi

Liitteet

1 LP Lohikäärmepuiston hankesuunnitelma 26.9.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Varhaiskasvatuslautakunta esitti hyväksyessään käyttösuunnitelman vuodelle 2017, että tilakeskus käynnistää uudisrakennuksen rakentamisen kolmessa leikkipuistossa, leikkipuisto Braheassa, Kotinummissa ja Lohikäärmepuistossa. Suunnittelu käynnistettiin keväällä 2017 siten, että tilakeskus ja HKR selvittivät kokonaisuikatauluja HKR:n katu- ja puisto-osaston kanssa, jotta huomioiduksi tuli leikkipuistojen ulkoalueiden kunnostustöiden vaikutus kiinteistöjen rakentamisaikatauluihin. Myös käytössä olevat väistöilaratkaisut vaikuttavat leikkipuistojen uudisrakennusten rakentamisjärjestykseen. Ensimmäisenä kolmesta leikki-

10.10.2017

puistorakennuksesta on suunniteltu toteutettavaksi leikkipuisto Lohikäärmepuiston, toisena leikkipuisto Brahen ja kolmantena leikkipuisto Kotinummen uudisrakennus.

Vuosaaren kaupunginosassa on kolme leikkipuistoa, joista leikkipuisto Lohikäärmepuisto palvelee erityisesti Keski-Vuosaaren ja lähialueiden lapsia ja heidän perheitään. Vuosaaren peruspiirissä on tällä hetkellä hiukan yli 38 000 asukasta, joista 0-12-vuotiaita on yhteensä noin 5800. Tulevaisuudessa lasten määrä tulee hiukan laskemaan, sillä väestöennusteen mukaan vuonna 2027 0-12-vuotiaita lapsia asuu alueella noin 300 nykyistä vähemmän.

Uudisrakennus rakennetaan Vuosaaren kaupunginosaan osoitteeseen Lohikäärmeenpolku 3, 00980 Helsinki. Leikkipuisto Lohikäärmepuiston uudisrakennus korvaa vanhan leikkipuistorakennuksen, jonka kuntotutkimuksessa ilmeni, että rakennuksen seinät ja lattiarakenteet olivat mikrobivaurioituneet. Toiminta siirrettiin helmikuussa 2017 väistötiloihin osoitteeseen Punakiventie 7. Vanhan leikkipuistorakennuksen purkaminen on tarkoitus toteuttaa syksyllä 2017.

Leikkipuisto Lohikäärmepuisto toteutetaan leikkipuisto Mäkitorpan suunnittelun yhteydessä laaditun leikkipuistorakennuksen tyyppimallin periaatteiden mukaisesti. Tyyppimallissa tavoitteena on tiloiltaan joustava, tehokas ja monikäyttöinen leikkipuistorakennus. Suunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota tilojen toimivuuteen lapsiperheiden ja koululaisten vapaaseen ja ohjattuun toimintaan. Lisäksi suunnittelussa on huomioitu myös mahdollisuus vuokrata tiloja iltaisin ja viikonloppuisin asukkaille ja muille toimijoille. Tilat on suunniteltu esteettömiksi ja ne täyttävät rakentamismääräysten uudisrakentamiselle asetetut terveellisuuden ja turvallisuuden vaatimukset.

Uudisrakennuksen hankesuunnitelmavaiheen tilaohjelman kokonaislaajuus on lämpimien tilojen osalta 173 brm² ja kylmien tilojen osalta 82 brm². Lämpimien tilojen huoneistoala on 151 htm² ja kylmien tilojen 75 htm². Hankkeen vuokranmaksupinta-ala on 151 htm².

Koko hankkeen arvioidut rakentamiskustannukset ovat 1 050 000 euroa (alv 0 %), eli 6 069 euroa/brm² ja 6 954 euroa/htm² (alv 0 %).

Kaupunkiympäristön toimialan hankesuunnitelmavaiheen laskelman mukaan leikkipuisto Lohikäärmepuiston korvaavan uudisrakennuksen pääomavuokran arvioidaan olevan 30,60 euroa/htm², ylläpitovuokran 5,50 euroa/htm² eli yhteensä 36,10 euroa/htm² kuukaudessa. Vuokra on laskettu 30 vuoden poistoajalla ja 3%:n korolla. Leikkipuistorakennuksen vuokratustannukset kuukaudessa ovat noin 5 487 euroa ja vuodessa 65 865 euroa.

10.10.2017

Arvioidut muut käyttökustannukset ilman vuokramenoja ovat noin 253 000 euroa vuodessa, josta henkilöstömenojen osuus on 157 000 euroa. Käynnistämiskustannukset ovat noin 18 000 euroa. Kustannukset eivät sisällä tietohallinnon hankintoja. Hankkeen aiheuttamiin henkilöstö-, vuokra- ja muihin kustannuksiin tullaan varautumaan viimeistään vuoden 2018 talousarviossa.

Leikkipuisto Lohikäärmepuiston korvaavan uudisrakennuksen rakentaminen käynnistyy marraskuussa 2017 ja rakennuksen on suunniteltu valmistuvan elokuussa 2018.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Leena Kalalahti, suunnittelija, puhelin: 040 760 2515
leena.kalalahti(a)hel.fi

Liitteet

1 LP Lohikäärmepuiston hankesuunnitelma 26.9.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 05.10.2017
§ 38

HEL 2017-010048 T 10 06 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää hyväksyä Vuosaaren Lohikäärmeenpolulla Punakivenpuistossa sijaitsevan Leikkipuisto Lohikäärmeenpuiston uudisrakennuksen 26.9.2017 päivätyn hankesuunnitelman siten, että sen tavoitehinta on arvonlisäverottomana 800 000 euroa ja kattohinta 880 000 kustannustasossa 7/2017 ja enimmäislaajuus on 173 brm².

Käsittely

10.10.2017

05.10.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus: Risto Rautava: Päätösehdotus muutetaan muotoon: Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää hyväksyä Vuosaaren Lohikäärmeenpolulla Punakivenpuistossa sijaitsevan Leikkipuisto Lohikäärmeenpuiston uudisrakennuksen 26.9.2017 päivätyn hankesuunnitelman siten, että sen tavoitehinta on arvonlisäverottomana 800 000 euroa ja kattohinta 880 000 kustannustasossa 7/2017 ja enimmäislaajuus on 173 brm².

Kannattaja: Mikko Särelä

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hildén

Lisätiedot

Ari Hulkkonen, projektinjohtaja, puhelin: 310 27925
ari.hulkkonen(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, projektinjohtaja, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

§ 82

Oikaisuvaatimus tuntiopettajan ottamista koskevasta päätöksestä

HEL 2017-007625 T 01 01 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti jättää tutkimatta ***** tekemän oikaisuvaatimuksen, jonka hän on tehnyt Stadin ammattiopiston Bryggan apulaisrehtorin tuntiopettajan ottamista koskevasta päätöksestä 27.6.2017 (§ 8). Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perustelunaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen apulaisrehtorin 27.6.2017 (§ 8) tekemästä päätöksestä, jolla apulaisrehtori otti perusopetukseen valmistavan opetuksen tuntiopettajan virkasuhteiseen tehtävään 1.8.2017-31.7.2018 luokanopettaja *****

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös

välittömästi vaikuttaa. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksianto tapahtuu niin, että päätöstä koskeva pöytäkirjanote toimitetaan asianosaiselle. Toimittaminen voi tapahtua hallintolain 59 §:n mukaan tavallisena tiedoksiantona tai Sähköasiointilain 19 §:n mukaisesti sähköisesti.

Pöytäkirjanote on lähetetty oikaisuvaatimuksen tekijälle sähköisesti 28.6.2017. Oikaisuvaatimus on saapunut 1.9.2017. Oikaisuvaatimusta ei ole tehty kuntalain 138 §:ssä säädettyssä ajassa.

Esittelijä esittää edellä lausuttuun viitaten, että oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Tiedoksi

Stadin ammattiopiston Brygga

§ 83

Oikaisuvaatimus tuntiopettajan ottamista koskevasta päätöksestä

HEL 2017-010435 T 01 01 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti jättää tutkimatta ***** tekemän oikaisuvaatimuksen, jonka hän on tehnyt Stadin ammattiopiston Bryggan apulaisrehtorin tuntiopettajan ottamista koskevasta päätöksestä 27.6.2017 (§ 9). Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perustelunaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen apulaisrehtorin 27.6.2017 (§ 9) tekemästä päätöksestä, jolla apulaisrehtori otti perusopetukseen valmistavan opetuksen tuntiopettajan virkasuhteiseen tehtävään 1.8.2017-31.7.2018 luokanopettaja *****

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös

välittömästi vaikuttaa. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksianto tapahtuu niin, että päätöstä koskeva pöytäkirjanote toimitetaan asianosaiselle. Toimittaminen voi tapahtua hallintolain 59 §:n mukaan tavallisena tiedoksiantona tai Sähköasiointilain 19 §:n mukaisesti sähköisesti.

Pöytäkirjanote on lähetetty oikaisuvaatimuksen tekijälle sähköisesti 28.6.2017. Oikaisuvaatimus on saapunut 1.9.2017. Oikaisuvaatimusta ei ole tehty kuntalain 138 §:ssä säädettyssä ajassa.

Esittelijä esittää edellä lausuttuun viitaten, että oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Oheismateriaali

1 Päätös 27.6.2017 § 9

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Tiedoksi

Stadin ammattiopiston Brygga

10.10.2017

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 74, 75, 76, 77, 78, 80 ja 81 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 79 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 123 § ja 146 §

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 82 ja 83 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

10.10.2017

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettamisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomaisena

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

10.10.2017

- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

10.10.2017

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Jaana Lax
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Otso Kivekäs

Ted Apter

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 23.10.2017.